

Informatienota voor de raad

Datum 9 maart 2022

Onderwerp	VTH programma 2022 en Jaarverslag 2021 Veiligheid en Openbare ruimte
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Peter Snijders

Informant M van Sprang
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon 038 498 2290
Email M.van.Sprang@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het door het college vastgestelde Programma 2022 en Jaarverslag 2021 over de Vergunningen, Toezicht en Handhavingstaken (VTH-taken) Veiligheid en Openbare Ruimte.

Datum 9 maart 2022

Inleiding

Voorheen was er voor de taken vergunningen, toezicht en handhaving (VTH taken) één programma en verslag voor de beleidsterreinen Omgevingsrecht en Openbare Ruimte. Om verschillende redenen is dat nu gesplitst. Het VTH programma en jaarverslag Omgevingsrecht is u op 17 januari 2022 ter kennisgeving aangeboden. Bij deze bieden we u het eerste VTH programma en jaarverslag aan voor Veiligheid en Openbare Ruimte (VOR).

Het programma zoekt nadrukkelijk aansluiting bij de vele nieuwe ontwikkelingen op dit terrein. Naast de maatschappelijke ontwikkelingen (veranderende maatschappij mede als gevolg van de coronacrisis), is de "Visie Toezicht Openbare Ruimte" (door de raad begin 2020 vastgesteld) een belangrijke motor geweest voor een verandering in de werkwijze bij toezicht en handhaving. Ook de conclusies en aanbevelingen uit het rekenkamer onderzoek van vorig jaar naar de uitvoeringspraktijk van toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van openbare orde en veiligheid (OOV) spelen een rol. Met dit programma en jaarverslag wordt invulling gegeven aan een deel van deze aanbevelingen.

Kernboodschap

Het doel van het programma is om inzicht te geven in de doelen en prioritering van de VTH taken op het gebied van Veiligheid en Openbare Ruimte. Met het verslagdeel leggen we verantwoording af over de inzet in het vorige jaar. De maatschappelijke ontwikkelingen (de vraag en behoefte uit de maatschappij) en de conclusies uit het verslag zijn de input voor het programmadeel.

Toelichting

Kernpunten uit het verslag

Vanwege corona hebben een aantal reguliere taken zoals vergunningverlening en toezicht op evenementen, controle op naleving van de alcoholwet minder aandacht gekregen maar andere taken juist meer. Zo is er net als in 2020 veel inzet geweest op het gebied van terrassen, indeling markt en toezicht op goede doorgang en 1.5 meter samenleving. Ook betogingen, zowel aangekondigde als onaangekondigde, hebben veel aandacht gevraagd. Er is alles aan gedaan om dit in goede banen te leiden.

De effectieve capaciteit van TOR is in 2021 fors gegroeid en dat is ook terug te zien in de inzetcijfers. Het aantal controles en naheffingen naar aanleiding van parkeertoezicht is ongeveer verdubbeld onder meer als gevolg van efficiëntere inzet van de scanauto. De betalingsbereidheid voor parkeren is fors toegenomen. Ook het aantal sancties naar aanleiding van afvalovertredingen, is nagenoeg verdubbeld. Hiervoor was ook extra aandacht als gevolg van de gewijzigde afvalstoffenverordening. De aantallen overige sancties (strafrechtelijk en bestuurlijk) zijn, ondanks de inzet van meer BOA's nagenoeg gelijk gebleven. Dat kan verklaard worden door het feit dat bij "nieuwe taken" een zorgvuldig traject wordt bewandeld van informeren, waarschuwen en pas in laatste instantie sanctioneren.

Opvallend in 2021 is verder ook het fors toegenomen aantal bestuurlijke rapportages (van de politie), die veelal verband houden met drugshandel of woonoverlast. In vrijwel alle gevallen is hier bestuursrechtelijk opvolging aan gegeven.

Datum

9 maart 2022

Kernpunten uit het programma

Op basis van de thema's veiligheid en leefbaarheid zijn vervolgens prioriteiten gesteld voor de toezicht en handhavingstaken. Voor vergunningverlening hoeven we geen prioriteiten te stellen, want elke aanvraag moet worden behandeld.

In 2022 geven we verdere invulling aan wijkgericht integraal toezicht houden. Binnen die wijkgerichte aanpak zijn er thema's die naast de reguliere taken meer aandacht krijgen zoals:

- toezicht op afval, dit krijgt meer aandacht als gevolg van nieuwe regels met betrekking tot scheiden en aanbieden van afval en van een verbeterd werkproces,
- toegankelijkheid, er komt specifieke aandacht voor reclameborden, uitstallingen, terrassen en andere obstakels die bij onjuiste plaatsing de toegankelijkheid belemmeren voor visueel beperkten, of mensen met rollator of scootmobiel,
- Alcoholwet (waaronder controle op leeftijdsgrenzen), hier is de afgelopen 2 jaar, mede als gevolg van horecasluitingen door corona, nauwelijks op gecontroleerd. De aanpak van dat toezicht wordt momenteel opnieuw uitgewerkt en in het tweede kwartaal van 2022 geïmplementeerd,
- ondermijning en mensenhandel krijgt in Zwolle steeds meer aandacht dus ook als het gaat om toezicht en handhaving. De BOA's worden momenteel opgeleid om meer oog te krijgen voor signalen die wijzen op ondermijning en mensenhandel. Hiermee vervullen zij een oor en oog functie voor de interne partners op dit vlak,
- Jeugdoverlast, de Raad heeft in 2021 meer aandacht gevraagd voor het verminderen van jeugdoverlast. Ter uitvoering hiervan wordt toezicht hierop in 2022 nadrukkelijk opgepakt,
- toezicht en op waterrecreatie en handhaving van illegale activiteiten in natuurgebieden.

Maatschappelijke Ontwikkelingen

We hebben de afgelopen jaren, onder meer als gevolg van corona, gemerkt dat Zwolle mondiger en meer groot-stedelijk is geworden. Meer en grotere betogingen, meer woonoverlast, meer verwarde personen, en meer signalen van ondermijning. Allemaal zaken waar we alleen goed op kunnen inspelen als we zorgen voor goede beleidskaders, voldoende capaciteit en duidelijke keuzes. Ook neemt het aantal taken toe en daarmee de behoefte meer capaciteit en aan prioritering.

In 2022 wordt de doorontwikkeling van TOR voortgezet om in te spelen op deze ontwikkelingen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de Visie en aan moties, waaronder de wens tot inzet van specifieke jeugd-BOA's. Uiteraard zal de inzet en productie hierdoor toenemen. Dit blijkt ook uit de cijfers in de productbladen.

Kwaliteitseisen en rekenkameronderzoek

Voor de uitvoering van de WABO-taken gelden kwaliteitseisen. Deze zijn gebaseerd op de zogenaamde Big-8 beleidscyclus. Dit is een model dat vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid maakt en specifieke stappen kent ten behoeve van kwaliteitsborging samen met een sluitende planning- en control cyclus. Het is onze wens om voor de VOR taken de jaarlijkse VTH beleidscyclus, op basis van de Big 8, vorm te geven.

Voor de Wabo-taken is dit al vergaand uitgewerkt. Voor de VOR taken ontbreekt nog een goede beleidsmatige onderbouwing. Dit werd ook bevestigd door de uitkomsten van het Rekenkamer

Datum 9 maart 2022

onderzoek. De Rekenkamer vraagt hierbij terecht om aandacht voor het verder verbinden van doelen en prioriteiten van de domeinen veiligheid en toezicht en handhaving. De afgelopen jaren is de verbinding en samenwerking tussen deze domeinen wel al gegroeid. Maar de behoefte aan een meer gezamenlijke prioritering en verantwoording is er ook. Om deze reden en omwille van de leesbaarheid is er voor gekozen om met ingang van dit jaar de VOR taken apart aandacht te geven. We hebben daarom nu gekozen om specifiek voor deze taken een programma en verslag op te stellen. Dat is de eerste stap om aan deze wens invulling te geven.

Consequenties en vervolg

Wij zijn transparant over wat we hebben gedaan en wat we gaan doen, we leggen verantwoording af, zijn transparant over gemaakte en te maken keuzes en proberen meetbare doelen te stellen waarop gemonitord kan worden. Op deze wijze werken we volgens de landelijke kwaliteitseisen voor uitvoering en handhaving en geven we uitvoering aan de aanbevelingen uit het rekenkamer onderzoek.

Zoals door het college is toegezegd in de informatienota van 25 oktober 2021 over de aanbevelingen van de rekenkamer bieden we het jaarlijkse VTH programma en verslag ter informatie aan u aan. In de loop van het jaar stellen we een handhavingsnota VOR op, waarin de verbinding en samenwerking tussen veiligheid en VTH verder vorm wordt gegeven. Wij zijn voornemens om nog in 2022 een geactualiseerde handhavingsnota aan te bieden aan uw raad. Verder volgt in 2022 in het kader van de evaluatie van de Visie TOR ook een evaluatie van de handhavingsbehoefte.

Communicatie

Het Vergunningen, Toezicht en Handhaving jaarverslag 2021 en programma 2022 Veiligheid en Openbare Ruimte wordt op de website van de gemeente Zwolle gepubliceerd.

Openbaarheid

Deze informatienota en het VTH verslag en het programma zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer